

MENIGHETSBLAD FOR ØRLAND

NR. 5 DESEMBER 2018 ÅRG. 78

GLASSMALERI, SAINT SEVERIN KIRKE, PARIS, FRANKRIKE

Guds Sønn steg ned å tjene og gav for oss seg hen.
Da falt et frø i jorden til evig liv isjen.

Norsk salmebok nr. 668

Skal kirka være taktisk?

I Marte Michelets nye (og kontroversielle) bok «Hva visste hjemmefronten?», kommer det ikke bare fram fakta om hva Hjemmefronten visste, men også om hvordan Den norske kirke forholdt seg til naziregimets behandling og deportasjon av jødene i Norge. Det er her at begrepet taktisk kommer inn i bildet. Arne Fjellbu, domprost i Nidaros gikk klart og fryktløst i rette med okkupasjonsmakten da han fikk kjennskap til behandling av jødene i Trondheim. Den norske kirkeledelsen med biskop Berggrav i spissen tok såkalt taktiske hensyn i motstandskampen. Jødene var en minoritet i landet og folk flest hadde ikke positive holdninger til dem som gruppe. De aller fleste forskere er enige om at mellomkrigstida var preget av forholdsvis sterke antisemittiske holdninger. Vi kjenner alle til hva som hendte. All jødisk eiendom ble konfiskert. Til sammen ble 773 jøder deportert fra Norge, de fleste direkte til Auschwitz. Kun 38 overlevde. Mange flere kunne vært reddet.

Når en eller annen ledende kirkelig person tar til orde for åpenbare skjevheter i samfunnet, kommer det øyeblikkelig en reaksjon som går ut på at kirka ikke skal drive partipolitikk, men holde seg til det spesifikt religiøse området i tilværelsen. Nå forholder det seg slik at det ikke finnes en religion i verden uten verdemessige bærebjelker. Verdier handler om det levde liv og det er ute i samfunnet livet leves. Derfor er det rett og rimelig at en kristen tro, kristne verdier omsettes i handling og ikke holdes nede av frykt for å bli beskyldt for å drive partipolitikk utenfra og uklok taktikk innenfra.

I Norge i dag bor det mange, som vi kan anse som lever annerledes enn det store flertallet og som vi kanskje ikke regner som likeverdige med oss. Siden 1998 har befolkningsgruppene jøder, romanifolket, rom, kvener og skogfinner hatt status som nasjonale minoriteter i Norge. Det finnes mange andre som blir sett ned på og forskjellsbehandlet på grunn av at de er forskjellig fra det alminnelige gjennomsnitt. Her kan vi ramse opp mange som vi ofte har et «vi og dem» forhold til. Som kirke skal vi aldri holde opp med å forvare de svake og dem som lider urett blant oss. Å stå opp mot politikk og systemer som går utover minoriteter, svake grupper og enkeltpersoner må være en plikt for alle kristne i verden! Det kristne livet leves også i hverdagen i møte med følgene av politiske beslutninger og forordninger! Det er her nestekjærligheten skal omsettes i handling!

Oddbjørn Ingebrigtsen

Redaksjonen ønsker dere alle en fredelig og velsignet jul!

HVOR ER MENIGHETSBLADET?

Om du hører om noen som ikke har fått dette nummeret av menighetsbladet, så stemmer det. Posten bestemte helt uten videre forvarsel at alt som er avtalt som fulldistribuering i desember, allikevel ikke skal gis til de som ikke mottar reklame. Her i Ørland gjelder det for over 900 husstander. Vi kan ikke gjøre noe annet enn å beklage dette. Men; Det er bare å komme oppom på kirkekontoret på Libra kjøpesenter, så skal dere få bladet her. Vi blir glade om dette blir spredt til så mange som mulig, så alle som ønsker det får julenummeret av menighetsbladet også i år.

TRE GUDSTJENESTER PÅ JULAFTEN

På julaften har det vært to gudstjenester i Ørland kirke. En klokka 14.00 og en klokka 16.00. Det er flott å være så mange sammen en slik dag, men det kan også by på utfordringer – særlig i forhold til brannsikkerhet. Vi har også fått tilbakemeldinger om at dagens kokker rundt om kunne tenke seg å gå i kirka på julaften, men da blir ikke julemiddagen ferdig i tide. Dette har vi nå en løsning på; Det blir en ekstra gudstjeneste klokka 11.00. Her kan alle kokker, og alle andre som kunne tenke seg å gå i kirka litt tidligere

AV INNHOLDET:

Kunstneren bak bildet....	s.	4
Kirke og menighetsliv....	s.	8
Samliv i Ørland	s.	10–11
Prostens spalte	s.	12
Hjem og kirke.....	s.	17
Nytt fra Menighetsrådet	s.	18
Historisk halvtime	s.	20–21
Preses' Juleandakt	s.	26–27
Trosopplæring	s.	28–29
Gudstjenesteliste	s.	30–31

på dagen få muligheten. I tillegg får 1. juledag en egen vri i år. Les om det annet sted i bladet. Velkommen til kirke i jula!

Julekonset

Ørland kirke
16. desember kl 19⁰⁰

Kunstneren bak bildet

I et tidligere nummer etterlyste vi kunstneren bak dette bildet, som Ørland kirke fikk i gave av Inger Bakken. Lokalhistoriker Terje Sørensen hadde svaret på dette også han. I en epost skriver han om mannen bak bildet.

Egil Nilsen hvis fulle navn var **Carsten Hans Egil Nilsen**, var født 13. oktober 1864 i Trondhjem. Hans mor var pike Julie Elisabet Magdalene Ebbesdatter Berg (hennes foreldre var Ebbe Berg født i Rissa, og hustru Christine fra Mostadmarka). Egils far var musketer og ungkar Nils Pedersen Solberg født i Strinda. Moren Julie, som var født 1837 i Trondhjem, ble gift Knudsen. Familien bodde en tid i Vefsn. Der ble Egil Nilsen konfirmert i 1878. I 1885 ble Julie registrert som enke og «kopperkone», bosatt i Øvre Bakklandets gate 3. I 1891 drev hun med syng. Da bodde hun på Lademoen. Sønnen Carsten Hans Egil Nilsen bodde også i huset. Hans tittel var kunstmaler. To av Emils halvsøsken bodde også der.

Kunstmaler Egil Nilsen hadde nettopp meldt seg ut av Statskirken da han giftet seg (borgerlig) 28. november 1893 i Trondhjem med Marie Bertine Johansdatter Willmann, født 25. mai 1869 i Froan. (Kirkebok for Vår Frue sogn har denne merknaden i forbindelse med ekteskapsinngåelsen: «Udtrædelsesdatum : 24.11.1893. Bevidnelse fra notarius af 29.11.1893. Intet samfund. Intet slægskab.»)

I 1900 hadde paret disse barna: Bjarne f. 1888 på Nes, Torleif f. 1894 i Trondhjem, Reidar, f.1895 i Trondhjem, Ebba, f. 1897 i Trondhjem og Egil f 1899 i Trondhjem. Familien bodde da i Grimkjels gate. Egil Nilsen var «tegner for egen regning».

Ved FT 1910 bodde familien i Mellomveien 14, i forhusets i 3. etasje. Egil Nilsen tituleres da som kunstmaler. Han var (som ved forrige folketelling) gift med Marie Bertine Willmann. De fleste barna bodde fortsatt hjemme: Torleif, f. 23. mars 1893 i Trondhjem (sjømann), Reidar, f. 10. mars 1894 i Frøya, Ebba, f. 26. august 1897 i Trondhjem, Egil Nilsen, f. 13. september 1899 i Trondhjem, Eyvind, f. 24. desember 1901 i Trondhjem, Margit, f. 7. september 1909.

I 1925 bodde kunstmaler Carsten Hans Egil Nilsen i Elgesæter gate, på

Dalsenget, sammen med Marie Bertine. Hjemmeboende barn i 1925 var: Thorleif Willmann Nilsen, f. 23. mars 1894, Reidar Nilsen, f. 10. mars 1895, Ella Willmann Nilsen, f. 26. august 1897, Egil Berthold, f. 13. september 1899, Eyvind Willmann Nilsen, f. 24. desember 1901, Margit Ovedie Willmann Nilsen, f. 7. september 1909. I 1929 bodde Egil Nilsen, da med tittelen tegner, på samme adresse. Det samme var tilfelle de neste årene, iallfall inntil 1936. Jeg har ikke funnet opplysninger om hvor lenge Egil Nilsen levde.

Terje Sørensen

Innsettelse av kapellan **DANIELA STRBKOVA**

På gudstjenesten i Ørland kirke søndag 28. oktober var det innsettelse av kapellan Daniela Strbkova som kapellan i Ørland og Bjugn.

Menighetsrådsleder Odd Døsvik leste innsettelsesbrev fra biskopen i Nidaros. Prost i Fosen prosti Brita Hardeberg, stasjonsprest Sverre Stai og sokneprestene i Ørland og Bjugn deltok i gudstjenesten.

Etter gudstjenesten var det hyggelig samvær i Bjugn menighetshus. Her vanket det taler, gaver og blomster. Bjugn menighetsråd serverte sodd og kaffe til de tilstedeværende fra begge menigheter.

Kirkeverge i Bjugn Inger Sofie Murvold Knutsen, Theresa Strbkova, kapellan Daniela Strbkova, organist Stefan Strbka og kirkeverge i Ørland Karen Lervik Stai. *Foto: Marit Eide Dahl*

Diakonen deler

Her forleden var jeg ute og gikk på tur. På samme gate gikk en eldre mann, sikkert godt ut i pensjonsalderen, og imot oss kom en ung gutt, som så ut som han gikk på videregående. Den eldre mannen gikk sakte, men kontrollert rett bortover veien, jeg kom gående et godt stykke bak ham, og den unge gutten kom gående med øreplugger, hodet som var bøyd fremover mens han stirret ned i mobilen og enset ikke verden rundt seg. Det var på hengende håret at ungdommen og den eldre mannen ikke krasjet sammen. Den eldre mannen var i såpass dårlig form at han ikke kunne vike mer enn han gjorde, mens den unge gutten tror jeg ikke engang fikk med seg at han nesten krasjet med denne mannen, eller at vi i det hele tatt eksisterte. Det var kun han og mobilen som eksisterte.

Jeg tror at dette ikke er noe som bare skjer når man er ungdom, men som også vi voksne gjør. Vi, voksne og ungdommer, har blitt så opptatt av alt som skjer på mobilene våre; e-poster, sosiale medier, aviser, telefoner, sms, bilder, jobb, spill osv., at vi glemmer å koble oss på det og de som er rundt oss. Særlig nå i julen, og andre ferier og høytider, kan mobilen bli et tilfluktssted, på både godt og vondt. Noen av oss flykter inn i mobilverden for å unnsli-

pe stress, ensomhet, kaos og andre ting i hverdagen, mens andre ganger blir mobilen faktisk det som skaper disse tingene, fordi man «føler» at det kreves av alle andre at man alltid skal svar på e-poster, telefoner umiddelbart, og at man alltid må være tilgjengelig, og ikke kan slappe skikkelig av, dag eller natt. Dette kan være svært slitsomt, både på en selv og på relasjonene vi har med andre mennesker.

Er du påkoblet de i heimen når du kommer hjem, eller er du fortsatt på jobb? Er du i middagsselskap, eller sitter du egentlig og leser en avis? Har noen fortalt deg store nyheter, mens du spiller et spill? Der er mange måter vi ikke er påkoblet den virkelige verden, men er heller langt, langt borte et helt annet sted.

Kanskje du kan prøve å legge mobilen vekk i 30 minutter en dag? En annen gang kan du prøve å legge mobilen

vekk en hel time. Prøv å se om du oppdager nye ting når mobilen ikke er påkoblet og med deg hele tiden? Er det noe som har endret seg som du ikke har fått med deg? Kanskje du får bedre kontakt med noen du ikke har sett på lenge, eller kanskje du vil føle deg mer uthvilt og avslappet etterhvert.

Min oppfordring til deg er å prøve å koble deg av den digitale verden en stund og i stedet koble deg til personene og det som er rundt deg.

Hvis du lurer på noe eller bare ønsker noen å snakke med, så er du hjertelig velkommen til å ta kontakt med meg. Minner også på at jeg har facebooksider som dere også kan bruke for å komme i kontakt med meg.

Ønsker dere alle en deilig og rolig jule-tid, fylt av gledes øyeblikk og mobilfri og gleder meg til å se dere igjen på ny-året.

Larisa

www.facebook.com/Diakoneniorlandogbjugn

www.facebook.com/Larisadiakon - Telefon: 905 21 235

Gudstjeneste med julelunsj

*1 år blir det en annerledes gudstjeneste
1. juledag i Ørland kirke kl. 12.00.*

Jula er for mange ei tid for samhold og kos med familie og venner. Mange har familien langt unna og kan ikke treffes så ofte man vil.

Vi vil gjerne feire 1. juledag sammen – så ingen trenger å være alene eller føle seg ensom.

Under og etter gudstjenesten vil det være kulturelle innslag fra flinke lokale artister med tilhørighet i Bjugn og Ørland.

I stedet for kirkekafe inviterer vi til **kirkelunsj** og det blir mulig å **melde seg på kirkebuss som kjører til og fra kirka**.

Hvis noen vil hjelpe til før eller etter gudstjenesten, kan man også melde seg på for det på tlf kirkekontoret 72 51 40 60.

Dette er et samarbeid mellom kapellan Daniela Strbkova, organist Stefan Strbka og klokker Irja Helen Hammern Døsvik.

KIRKE OG MENIGHETSLIV PÅ ØRLAND

Dette er andre del i en serie på fire deler tilrettelagt av Bernt Gjelvold.

I huset etter Arnfinn Helge Dueskar fant arvingene, Håkon og Mona Fremstad, ei bok der tidligere kirkeverge Anton Reksterberg (16/4 1888–6/1 1960) har skrevet mye interessant. Han har kalt boka «Litt om kirke og menighetsliv på Ørland». Boka er håndskrevet.

Gerhard Schöning skriver

Kirken tapte ved brannen (i 1766) alle sine forrige ornamentar, til og med en del gamle epitafia. Noen av de Bjelkers familie, som her lå begravet, blant dem et i koret. Av følgende innhold anno 1587 den 23. desember: «En ærlig velbyrdig jomfru Bente Bjelke født på Østråt og hensovet i Herren anno 88st. Jakobi dag, og er begravet i hennes fars sognekirke Viklem.»

På gulvet straks nedenfor koret lå tidligere en liksten over en Sidsel Andersdatter begravet 1630. Hun var hustru til Christopher Nilsen, fogd over Fosen len og bodde på Fjellvær. Og i koret hang to tavler; den ene med bilde av prost Andreas Christensen, født i Stangvik 1576. Han var prest i Ørland i hele 55 år og døde i 1660 84 år gammel. Den andre tavlen var maleri av Mag. Johannes Gunnerius som var prest og prost her i 34 år, til 1709.

Etter Bjelkeslektens saga er det flere av denne slekt gravlagt i Ørland kirke; fru Inger til Østråt, fru Lucie Tillufsen Bjelke og hennes datter Gunhild: Disse var på reise til lagtinget i Bergen. Fru Inger, som

nå nærmet seg de 83 år, skulle til tinget for å forsvare sin eiendom. I reisefølget var også en datter av Trondheimsbiskopen Hans Gaas. På Søvdefjorden i Sunnmøre møtte de slikt uvær så jakten gikk under, og alle omkom. Men fru Inger og fru Lucie Bjelkes lik fantes. De ble ført til Ørland og begravd i kirkens kor. Lucie Bjelkes sønesøn, Jens Bjelke, fikk senere malt en minnetavle. Den fremstilte et synkende skip i storm hvor de ombordværende stod på dekk og ropte om hjelp. Videre hadde O. Bjelkes hustruer Maren Juul en datter Ida Sofie og Regitze Gedde to døtre, Maren og Dorothea Bjelke, som også var begravd i Ørland kirke. Jens Bjelke reiste også et minne om sin far, Åge Bjelke. Han druknet under sildefiske på Bjugn fjorden år 1603. Alle disse skal etter sikre beretninger være jordfestet i Ørland kirkes kor, men ble utslettet under brannen 1766.

Av interiør nevner Schöning en altertavle fra den katolske tid, kun 21/2 alen høy, men smukt uthugget og forgyldt. Den var inndelt i tre rum, i det midterste stod, i et Giboreo, Maria med barnet. På hennes høire side en kvinne, Goifeit á Pantigue,

med flettet hår, bundet ved sidene av ansiktet i to spisser og satt på hodet i form av en krone. Hun holdt i den venstre hand en kalk, men på den høire syntes som en sko eller hose trukket på. I det tredje rum på venstre hand stod også en kvinne, kledd som en nonne. Hun holdt i høire hand en bok, men lysende velsignelse med den venstre. Dessuten

stod det på alteret et lite bilde Maria lignelse med barnet, to gamle stykker av alabast. Det ene forestilte Marias bilde med fire engler ved hennes side som tilber henne. Det andre viste også Marias bilde, mellom to kronede personer, alle tre sittende, begge stykker hadde vært forgylte. Alt gikk opp i flammerne. Det nevnes intet som ble reddet.

Strålende jubileumskonsert av Ørland Gospelkor søndag 21. oktober

Et entusiastisk publikum i en nesten fullsatt Ørland kirke fikk oppleve gospel på sitt beste denne søndagskvelden. Lokalavisa beskrev koret som et fyrverkeri av sangglæde. Det var slett ingen overdrivelse.

Konferansier på konserten var Geir Yngve Hovde og det var mange som fikk prøve seg som solister under korets inspirerende og dyktige dirigent Grete Eid Johansen. På denne konserten hadde koret med seg orkester som bestod av Kolbjørn Gjestad bass, Henning Rø gitar, Tor Erik Haagenstad Vik trommer og som alltid Anders Marøy tangerter.

Fremføringene denne kvelden var tatt fra korets rikholdige repertoar gjennom 10 år. Samtlige numre vakte publikums begeistring. Korets sangglæde smittet fra første stund over på publikum som applauderte

Foto: Marit Eide Dahl

livlig og deltok med klapping når rytmene rev dem med. Numre som «Shine your light» med Helga Paasche Norset, «Lord have mercy» med Tom Hammer og Marianne Pedersen og et nummer med dirigenten og Vivian Hoff satte en ekstra spiss på konserten. Det er god akustikk i Ørland kirke, men i tillegg lydmann Knut Sundnes innsats ble konserten en topp opplevelse for alle som var tilstede.

Vi gleder oss til neste jubileum om, la oss si 5 år?

Oddbjørn Ingebrigtsen

Er det mørkt? – SLÅ PÅ LYSET!

Gjennom artikkelserien «Du og eg» har vi dei siste to åra blitt kjent med familierapeuteren dr. John Gottman og tenkinga hans. Han påstår at han har funne ut kva som gjer at relasjonar vert harmoniske og varige. I 2016 kom boka «Hemmelighetene bak et lykkelig parforhold» ut på norsk. I forrige nummer starta eg gjennomgangen av dei sju prinsippa som han meiner ligg til grunn for eit lukkeleg samliv. Det første handla om kjennskap til kvarandre. I dag skriv eg om å taka vare på beundringa som ein tidlegare har hatt for kvarandre. Sjølvsagt inneheld boka mykje meir enn det eg har plass til å skriva om her i kyrkjebladet.

Notida ligg gjøymd i måten du omtalar fortida på. I 94 prosent av tilfella kan par som har eit positivt syn på samlivshistoria si, venta seg ei lukkeleg framtid, seier Gottman. Når minner vert omtala på ein negativ måte, når paret har gløymt korleis dei møttest og kva dei ofte gjorde saman den gongen og fortida ligg i mørke, er det teikn på at dei treng hjelp.

Kritisk?

For å live opp att kjensla av beundring og respekt for kvarandre må ein øva seg i å sjå etter eigenskapar og handlingar hjå den andre som ein kan lyfta fram i lyset og stadfeste på ein positiv måte. Då må du fortelje partneren din kva du har lagt merke til.

Sjølvsagt må det du seier vera realistisk. Skryt som ikkje har grunnlag i ein verk-

eleg situasjon, vert berre opplevd kunstig. Men som regel er det slik at vi er for kritiske til kvarandre, noko som fører til at vi ikkje seier noko positivt i det heile.

Her er ein situasjon som eg sjølv har opplevd. Som mange veit er kona mi, Eva, flink til å sy. Men nokre gonger tek eg i dei nysydde kledda og studerer dei, spesielt saumane. Om eg ser ein detalj som eg synes kunne vore finare, seier eg det, og det fell ikkje alltid i god jord. Ein gong var vi saman på Rennebumartnan for å sjå på dei fine utstillingane som er der. Eg gjekk og tok i klede sydd av «profesjonelle». Men eg såg tydeleg at her var det faktisk ein del dårleg saum. Så sa eg til Eva: «Du syr verkeleg fine saumar. Du kunne godt hatt kledda dine her». Den kommentaren like ho godt. Etter den dagen skjøna eg endå klårare kor god ho er til å sy. Og no veit eg at det er eit realistisk grunnlag for å fortelje henne det, og eg lærte om meg sjølv at eg er i overkant kritisk.

Gottman seier at å vere kritisk på eit område, lett fører med seg grunnlaus kritikk også på andre områder.

Takk er effektivt

På søndagsskulen hugsar eg historia om dei to englane som var sysselsette med å heise kurver med bønner frå jorda og opp til Gud Fader i himmelen. Kurvene med ynskjer om å få ting og ynskjene om å verta frisk frå sjukdom, var fulle og tunge å dra opp. Men kurvene med takk

for svar på bønner og takk for livet i det heile, var på det næraste tome.

Vi veit at takkebønner i seg sjølv verkar inn på korleis vi tenkjer om livet vårt og om kvarandre. Det finst mange vitnemål om korleis fiendar som har bedt for kvarandre, har kome overeins att, sjølv om det ytre sett ikkje har vore noko som har endra seg.

Men no er poenget at vi i kvardagen må verta flinkara til å takke kvarandre for ting som blir gjort. Slik kan gode minne livast opp og kritikk få mindre plass i kvardagen. Gottman set opp ei lang liste som du kan plukke frå (utdrag):

Takk for at du lagde middag. Det smakte godt.

Takk for at du tok deg av barna.

Takk for at du er ein slik god far.

Takk for at du hørte på korleis dagen min var.

Takk for den gode samtalen ved middagsbordet.

Takk for at du sette på musikk som eg likar.

Takk for at kjører meg.

Takk for at du tek så varmt imot meg når eg kjem heim.

Takk for at du var sammen med familien min ... o.s.b.

Ein av grunnsteinane i kognitiv terapi er å øva seg på positiv tenking. Dette av di slik tenking har ein tendens til å bre om seg i kropp og sinn når han vinn fotfeste. Om du ikkje er nøgd med alt ved partneren din, så finn det du er nøgd med og lat det få større rom hjå deg enn det du ikkje er nøgd med. Altfor ofte ser vi at det negative set seg fast i oss og fyller oss heilt, sjølv om det egentleg er mykje lys til stades.

Saknar du lys i samlivet? Slå det på!

Samliv i Ørland
SOKNEPREST OLA GARLI

Ørland Blomsterfond

Kto.nr.: 4290.20.29553

Storfosna Blomsterfond

Kto.nr.: 4290.16.20126

PROSTENS SPALTE

PROST BRITA HARDEBERG

Hvorfor senker vi kista ned i graven mens gravfølget er tilstede?

Fra tid til andre har jeg som prost fått spørsmålet: Skal vi senke kista ned i grava mens gravfølget er tilstede – eller kan det gjøres etterpå, av de som jobber på kirkegården? For å finne svar, er det greit å se litt på historien, på skikker og tenkemåter før oss:

Etter reformasjonen i 1537, ble eldre katolske gravskikker gradvis forenklet. Familien ordnet selv med ulike ritualer i hjemmet, man fraktet den døde til kirkegården, grov grava, la ned den døde, og grov igjen. Presten fikk vanligvis melding om dødsfallet, men deltok ikke alltid. Kirkeordinansen, som var gjeldende kirkerett i Norge fra slutten av 1500-tallet, sier at presten kan om ønskelig medvirke ved graven ved å holde en kort tale til de levende.

Etter hvert ble det behov for å få fastere ritualer. Fra 1600-tallet vet vi at jordpåkastelse ved prest har vært obligatorisk. Presten kastet de første tre spader med jord ned i graven før de nærmeste kastet graven igjen. Var presten forhindret fra å være til stede, skulle grava kastes igjen, og presten fikk ta jordpåkastelsen ved et senere høve.

Frem til 1800-tallet ble ikke selve graven markert, men ut over 1800 tallet ble vanlig å sette opp gravstøtter med navn på avdøde, slik at graven også ble et minnested for familien. Men det var liten opp-

merksomhet rundt den sørgende familien før vi kommer opp mot vår egen tid. På tidlig 1900-tallet fikk vi fastere liturgier for seremonien. Det ble vanlig med minnetaler slik vi kjenner det, og presten var nesten alltid med som seremonimester. Kremasjoner ble tillatt, og krematorier bygget i de største byene. Det ble etablert begravelsebyrå som skulle lette familiene med gjennomføringen av begravelsen. Dessuten ble det tilsatt betjening på kirkegårdene som tok seg av graving og gjenkasting. Det ble bygget bårhus der den døde kunne ligge frem til begravelsen, slik at kista med den døde ikke lengre sto hjemme i stua eller på låven. Alt dette førte til at familiene i mindre grad ble involvert i det praktiske.

Kanskje førte disse praktiske «forbedringene» til at de pårørende fikk dårligere vilkår for å sørge? I alle fall ble døden ut over 1900-tallet mere privatisert og mere tabubelagt. Svært mange døde på sykehus eller i institusjon, borte fra familien. I etterkrigstiden ble det vanlig å tenke at barn burde skånes fra å være til

stede i begravelser, selv når foreldre eller besteforeldre døde. Det ble mindre vanlig å se den døde («syning») eller å samle familien rundt åpen kiste for å synges den døde ut av hjemmet. Det ble vanlig å la kista stå igjen inne i kirken eller krematoriet etter gravferden mens de sørgende gikk ut. Eller å la kista stå igjen på bjelker over grava til de sørgende var gått. Begrunnelsen var at belastningen med å se kisten bli båret ut til grava og senket, var stor for de nærmeste. Det ble også vanlig å skrive i dødsannonser at man ikke ønsket kondolanser ved graven.

På slutten av 1970-tallet begynte psykologer og psykiatere å interessere seg for sorg og sorgprosesser. Her til lands ble fagmiljøet ved Modum Bad med Hans Jørgen Holm i spissen, viktige for å sette sorgen på dagsorden. Holm var tydelige på at sorg ikke er sykdom. Det er en naturlig og nødvendig reaksjon på tap. Det er vondt og smertefullt å ta avskjed, men det må til. Dersom sorgen av en eller annen grunn ikke får komme til uttrykk, kan sorgprosessen gå i stå, og bli en psykisk belastning som noen ganger utløser sykdom. Eller en belastning som virket isolerende i forhold til omgivelsene. Fagmiljøene viste at måten vi tar avskjed med den døde på, er viktig. De århundrelange tradisjonene har mye livsvisdom i seg: Det å se den døde er viktig, og barn må gjerne være med trygge voksne på syning. Begravelsen er viktig, det å bære kista ut og senke den ned gjør noe med oss. Helst skulle vi tatt opp skikken med å grave igjen grava selv. Gjennom disse praktiske handlingene får de sørgende

hjelp til å forsone seg med at døden har skjedd. Det blir tydelig at det er den døde som har gått bort, ikke vi som har forlatt den døde. Dette får et synlig symbol når kisten senkes ned i graven. Det blir lettere å leve videre med tapet uten å bebreide seg selv.

Fagmiljøene pekte også på at minnetalen i gravferda er viktige for å danne bilder av livet sammen med den som er borte. Det er godt å dele denne oppsummeringen med andre i en åpen seremoni. Kondolansene etter dødsfallet og i gravferda hjelper oss til å gjenoppta kontakten med alle rundt oss. Det blir lettere å møtes på butikken uka etterpå, det ligger ikke noe mellom oss som er usagt og «farlig».

Som en konsekvens av forskning og innspill fra det psykologiske og psykiatriske fagmiljøet, har kirkens gravferdsli-turgi siden 2002 foreskrevet at kisten som hovedregel skal senkes helt ned i graven før jordpåkastelsen skjer. Dersom det ikke finnes mulighet til å senke, f.eks når den døde skal kremeres, er det vanlig at man i stedet bærer kisten ut til bil som kjører bort mens sørgeskaren ser på og kirkeklokkene klemter. Dette ivaretar også symbolikken om at det er den døde som går fra oss.

Normalt senkes altså kisten helt ned i graven. Dersom de pårørende har grunner for å ønske det annerledes, skal dette tas opp med presten i samtalen før begravel-sen. Det er presten som har myndighet til å avgjøre om det skal gjøres unntak.

Konfirmasjonsminne frå 1906

Sivert Meldal - forts fra forrige nr.

Så lakka og lei det fram mot konfirmasjonsdagen. Vi skulle ha nye klede sjølvsagt... Eg fekk skreddar Torvik til å sauma åt meg. Kor tyet kom frå, hugsar eg ikkje. Torvik var ein liten romsdøl som var gift og budde til leige i Vikagarden. Torvik skulle sauma til Grendahl og. Fine skulle vi vera. Eg veit ikkje kor mange gonger eg var av stad og prøvde denne klednaden, men mange var det. Det var likt til at Torvik ikkje ville slurve arbeidet frå seg. Som tid såg det ut som dressen var ferdig, men når eg så fekk han på, vart det anna spel. Torvik kjende og kika både her og der, og til sist reiv han kleda av meg stykke for stykke etter at han først hadde merkt med krit og sett nåler i. Sistpå vart no kleda likevel ferdige.

Så kom konfirmasjonsdagen. Så vidt eg hugsar, så var det den 15. juli 1906. Eg var 14 år godt og vel. Høgtideleg til sinns var eg. Eg tenkte på kor hyggeleg det ville vore om mamma og pappa hadde levd og eg verkeleg hadde vore heime...

Vi skulle kjøyre i karjol og med den rolige merra hans Olsen føre. Ho kom ikkje til å renne av i noko høve. Bakpå sat Gudlaug Olsen, datter til bakaren og søskenbarnet hennar. Det var ei jente som heitte Gerda og var frå Trondheim. Dei to jentene skulle vera med til kyrkja og sjå og høyra på det heile...

I kyrkja var det pakkfullt av folk. Vi konfirmantane sat på benkjer i midtgangen, jentene til venstre når vi kom inn og gutane til høgre. Slik skipa etter kjønn satt dei vaksne og vi på kvar si side i stolane. På dei to lemmene (galleria) oppover var ungdom og ungar. Men eg såg liksom ikkje folket, såg berre som snarast på rada av jenter på motsett side. Svarte, side kjolar, ein og annan med svart pynt på. Kjolanen dekte alt, endå halsen. Dei såg mest framande ut, ukjende, og såg med rolige augo beint framfor seg. Berre ei frå Røstad som sat beint framfor meg, prøvde smile litt og glytte løynsk både hit og dit. Ho hadde raudt hår, så eg tykte mest ho var vakker.

Så kom presten. Han gjekk ned mellom radene av konfirmantar, der fem og fem (trur eg) reiste seg på ymsa side. Av og til hørde eg spørsmåla, men mest aldri svara...

Sistpå stod han framfor meg, og vi hadde reist oss. Eg hugsar mest ingenting av det han spurde om, men veit at eg freista svara høgt og greitt. Det siste var om meininga med skriftordet: Det som I binder på jorden, skal være bundet i himmelen, og det som I løser på jorden, skal og være løst i himmelen. Kva eg svara, veit eg ikkje, men eg hugsar at eg var ikkje nøgd med svaret når eg fekk tenkje etter det då det heile var slutt...

Vi kom på heimvegen. Det var slik ein vakker dag med sol frå blå himmel. Åkrar og enger var som gylte, og Bjugn fjorden var det blåaste blå. For slik er det i landvind på Ørlandet og då må ikkje Middelhavet koma og by seg til med blått.

Eg tenkte på det eg hadde lova, høgtideleg og med god vilje... Merrå visste ho var på heimveg, og ho ville skunde seg, stakkar, etter fattig evne og la til å springe. Men då ylte Gerda bakpå over den fæle farten, endå stor var han ikkje, sant å seia. Og endå verre vart hylinga, då hesten attanfør oss sprang fortare og kom med hovudet innpå jentene. Så var det ikkje anna å gjera, avgjorde eg, enn at vi fekk sitja bakpå og jentene oppi, så slapp vi hylet og spetakkelet. Peter lika det ikkje, og innst inne ikkje eg heller, men vi skipa oss slik like vel, kanskje noko fordi eg hadde godhug for Gerda.

Heime var det god mat som vanleg, og ei mengd til bords. Eg syntes det var stillare enn vanleg til å byrje med, og Peter og eg var brydde. Gammal-Olsen og Marie var nede og åt saman med oss, og Matilde varta opp.

Dagen etter var vi og til kyrkje, men då var Peter og eg åleine. Vi gjekk til alters. Slik var skikken på Ørlandet den gongen, eg veit ikkje om det er slik no. Frå den heilage handling i kyrkja hugsar eg ingenting. Men då vi kom heim og etter maten gjekk rundt i finkleda og ikkje hadde nokon ting og ta oss til, tykte eg det var keisamt. Eg ville gjerne ha skift om til arbeidsklede og gått ned i bakhuset, men fekk meg liksom ikkje til, og Olsen sa ingenting. Så gjekk vi då der og dreiv.

Så var eg konfirmert. Eg var vaksen etter slik dei rekna den tida.

ØRLAND MENIGHET

Toppetasjen Libra

Postboks 116, 7129 Brekstad

Telefon 72 51 40 00 - 72 51 40 61

kirkekontor@orland.kommune.no

www.kirken.no/orland

Kontortid: Tirsdag 10.00–14.00
 Onsdag 11.00–14.00
 Torsdag 10.00–14.00

Ola Garli, sokneprest	908 49 888
Daniela Štrbková - kapellan	405 66 598
Stefan Štrbka, organist	925 23 887
Larisa M. Ross Sagranden, diakoniarb.	905 21 235
Pippi Mary Irene Moen, sekretær	72 51 40 61
Tina Rødde Paulsen, klokker/trosoppl.	413 35 187
Mona Fremstad, renholder	909 63 045
Ole Jonny Grande, kirketjener	906 56 789
Geir Ketil Aannø, kirketjener	952 33 177
Cathrine Skaget, kirketj. Storfosna	906 79 672
Odd Døsvik, men.råd.leder	971 94 023
Karen Lervik Stai, kirkeverge	938 91 841

Min salme

JUL TALAR

Tekst: Sivert Meldal

Stilt gjennom kvelden
kling det klokketonar.
Merkt utav elden
verda enno vonar;
lyder og lengtar
etter engleorda:
Fred, fred på jorda.

Døvyt gjennom dalar,
over hei og hamrar
julebod talar;
trøyster den som jamrar.
Gjennom all natta
klårt skin Kristi stjerne.
Fylg ho då gjerne!

Strøyppt i garnet
ber vi om ein freslar.
Gudsendte barnet
Frå ein stall oss helsar:
Rettferd og sanning
opp som sol skal stiga.
Mørkret må siga.

Tida må renna,
ætt og alder vika
byar kan brenna –
Gud vil ikkje svika.
Mektifg vår Gud er,
Smått alt anna berre.
Gud, han er Herre.

Sterkt i det stille
han sitt verk vil gjera.
Vondskapen ville
må han stenar vera..
Beint eller ubeint –
Han kan vegen finna.
Han, Han skal vinna!

HJEM OG KIRKE

DØPTE

14.10.2018 - Hegvik kirke

Sander Aas Stallvik

14.10.2018 - Ørland kirke

Olai Bolme Mjøen

Leon Døsvik Hage

Morten Bratland Ørsleie

Saga Glørstad Jakobsen

20.10.2018 - Ørland kirke

Oda Frengen Åsen

Kasper Korelius Sem Iversen

Olivia Rønsholm Nordskog

Oline Rønsholm Nordskog

Lavrans Sollie

11.11.2018 - Ørland kirke

Selma Pedersen

Aksel Borgund Aronsen

11.11.2018 - Styrvoll kirke

Haakon Andreas Holtsdalen

24.11.2018 - Ørland kirke

Jæger Sørensen

VIGDE

06.10.2018 - Ørland kirke

Lillian Elisabeth Drilen Aune og

Bjørn Tore Aune

GRAVFERD/BISSETTELSE

04.10.2018

Terje Melum (f.1955)

04.10.2018

Oddvar Skaret (f.1938)

05.10.2018

Oliver Sundli Jøndal (f.2001)

17.10.2018

Marvin Julian Strømskag (f.1937)

24.10.2018

Bjørnar Dahlberg (f.1956)

24.10.2018

Anne Eline Andreassen (f.1928)

26.10.2018

Harald Jakobsen (f.1940)

01.11.2018

Stanislaw Pietrzak (f.1969)

01.11.2018

Jane Synnøve Lund Hoff (f.1936)

22.11.2018

Arne Kristian Wiik (f.1941)

23.11.2018

Tore Anfeld Røstad (f.1948)

<i>Salg av gravsteiner, gravering av inskripsjoner.</i>	KIRKETJENER CATHRINE SKAGET Storfosna MOBIL 906 79 672
---	--

<i>Salg av gravsteiner, gravering av inskripsjoner.</i>	KIRKETJENER OLE JONNY GRANDE TLF. 906 56 789 PRIV. TLF. 72 52 51 65 ARB.
---	--

Nytt fra Menighetsrådet

Støygruppa Ørland orienterte om situasjonen i menighetsrådet

31.10.2018

Ørland menighetsråd har oppmerksomt fulgt med i det omfattende og viktige arbeidet som blir gjort av støygruppa for de støyberørte.

Sokneprest Ola Garli engasjerte seg i støysaken gjennom et brev til støygruppa i 2014, omtalt i FF 4.7.2014. Under bispevisitasen i Ørland høsten 2015 hadde biskop Tor Singsaas et møte med støygruppa der han ble orientert og saken diskutert. I sitt visitasforedrag, holdet på Kultursenteret 26. okt. 2015, sa biskopen blant annet at «Storsamfunnet må ta ansvar for de omkostninger dette påfører den enkelte». Hans Kristian Norset, leder av støygruppa, ga en fyldig orientering om dagens situasjon.

Støygruppa ble opprettet i 2012 og har 7 medlemmer. All innsats i støygruppa skjer på frivillig basis og ingen av medlemmene mottar noen form for økonomisk godtgjørelse for innsatsen. Støygruppa har hele tiden vært de støyberørtes viktigste støttespiller i vanskelige prosesser med hensyn til støyisolasjon av boliger, innløsning av eiendommer, fraflytting etc. Dette gjelder både for innbyggere i gul og i rød støysone. Det har i mange tilfelle vært behov for hjelp fra advokatene som støygruppa har opprettet relasjon til. (Advokat honorarer dekkes av staten). Etablering og drift av kampflybasen berører alle

innbyggere i Ørland kommune, men det er likevel landbruket i sum som er sterkest berørt. Det vil enda ta lang tid før alle saker er sluttført.

KIRKEVALGET 2019

De aller fleste er vel klar over at det er valg til kommunestyre og fylkesting i 2019. Samtidig med dette valget er det også valg til menighetsråd og bispedømmeråd. I dette valget, i likhet med forrige valg, kan det stilles flere lister. Kirkerådets sekretariat har satt opp kjøreplanen nedenfor på sin hjemmeside. Ørland menighetsråd skal oppnevne nominasjonskomite på førstkommende møte i menighetsrådet. Hos oss blir valgdagen 9. september.

Kjøreplanen som Kirkerådet har satt opp for gjennomføring av valget Kirkevalget 2019 arrangeres 8. og 9. september.

Viktige datoer i valgåret 2019:

2. januar - Frist for å registrere nomineringsgrupper

1. mars - Frist for etablering av nominasjonskomité for valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet

30. april - Frist for innlevering av liste-forslag ved valg av menighetsråd og valg av leke medlemmer til bispedøm-

meråd og Kirkemøtet. (Fra både nomineringsgrupper og nominasjonskomité)

5. mai - Frist for å godkjenne listeforslag og kunngjøre valglistene, valgform og eventuell supplerende nominasjon.

(Ansvarlig: valgrådet i bispedømmet og valgstyret i menigheten)

10. august til 6. september -
Forhåndsstemmegivningsperiode

1. september - Frist for forhåndsstemming i annet sokn enn der man har stemmerett.

(8.) og 9. september - Valgdagen
Forberedelsene til Kirkevalget 2019 startet allerede våren 2018 i Kirkerådet.

Flott gave til Ørland kirke

Kunstneren Atle Reilo har fullført arbeidet med prosesjonskors for Ørland kirke. Prosesjonskorset er godkjent av Nidaros biskop. Korset er en generøs gave fra kunstneren til Ørland menighet. Korset må innvies til bruk i kirken.

Innviesen vil skje i gudstjenesten på Kristi forklarelsesdag søndag 24. februar 2019. Etter gudstjenesten blir det kirkekaffe. På kirkekaffen vil menigheten få en innføring i det genuine prosesjonskorsets rike symbolikk.

Oddbjørn Ingebrigtsen

Hovedlotteri Julemess 2018 - TREKNINGSLISTE

1. Maleri Aud R. S. Lilleengen - 2227 Rigmor Solbue Hoff
2. Juleduk - 246 Karen Lervik Stai
3. Dyne/Pute Høie - 1827 Lilly Jakobsen
4. Kniv med slire - 390 Rigmor Rafaelsen
5. Dreiet og malt fat (vaffel) 2203 Helene Ledang
6. Sett vaser – lilla - 707 Eldbjørg Haugberg
7. Gulrot/potetsekk - 200 Grete E. Johansen
8. Gulrot/potetsekk - 2590 Dagfrid Buland
9. Gulrot/potetsekk - 2084 S. Leth-Olsen
10. Memo Panduro hobbysett - 2020 Anne Katrine Veas
11. Memo Panduro hobbysett - 816 Frank Wangsmo
12. Smykkesett - 2267 Anne Marie Foss
13. Smykke - 286 Oddbjørn Ingebrigtsen
14. Be ACTIVE Leakesett - 2554 Iris Olden
15. Bok Lag adventskalender - 2760 Mette B Dybveit
16. Bok Bli en naturforsker - 2503 A. Pettersen
17. Portabel Charger(lader) - 1054 K. Jøssang
18. Gavekort Pizzabakeren - 1258 K. E. Reppe
19. Gavekort Pizzabakeren - 991 Margrethe Hårsaker
20. Gavekort Circle K - 310 Thomas Morken
21. Etasjefat - 969 Jan Rabban
22. Stålbestikk 16 deler - 671 Birgit Solevåg
23. Produkt fra Solvang gård - 871 Stine Venn
24. Hjerter laget av Lys Våken-barn - 1486 Else M Olsen
25. Telys sett - 373 Marit Krabbe
26. Termo sauskanne - 755 Ruth M. Moen
27. Gulrot (10 kg) - 1344 Elin S. Johannesen
28. Gulrot (10 kg) - 462 Åse Hagen
29. Gulrot (10 kg) - 2289 Unni Grande
30. Grønsakskurv - 1859 Hildegunn Bergli
31. Grå nisse - 389 Rigmor Rafalsen
32. Rød nisse - 850 K. Horpestad

Historisk halvtime på Storfosna kirkegård

Det sies at «Om 100 år er allting glemt», men det gjelder ikke alltid. Storfosna kirke feiret 100-årsjubileum i 2013. Da ble det besluttet å restaurere gravminnene på de to eldste gravene på kirkegården. I tilknytning til gudstjenesten søndag 21. oktober var tiden kommet for å fullføre den gode gjerningen.

Lokalhistorikerne Eivind Bremnes og Terje Sørensen ga kirkelyden en innføring i liv og levnet til Grete Andreasdatter Viken og Ottar Julius Olsen Skovro som begge fant sitt siste hvilested her i 1914.

Grete ble født 17. oktober 1832 på Åsøya i Agdenes som datter av Dorthea Larsdatter fra Storfosna og Andreas Pedersen fra Åsøya. I 1865 finner vi Grete som tjenestepike hos Jonetta Jakobsdatter og

Johan Gundersen i Breivika på Storfosna. Gretes far døde samme året. 41 år gammel gifter Grete seg med Lars Gundersen i 1873 og flytter til Kristoffervika som var husmannsplass under Steinan. Samme året gifter Gretes bror Johan seg og flytter til Damskaret. To år senere flytter Gretes mor tilbake til Storfosna og flytter inn hos Johan og hans familie i Damskaret. «Trangboddhet» var fortsatt et ukjent begrep på den tida. Grete og Lars fikk ingen barn selv, men tok til seg fostersønnen Karl Eilertsen, alias Karl Hartvig Skaalvig, født 14. februar 1893. Mange av den eldre garde på Storfosna husker fortsatt ham. Grete døde 23. februar 1914 og ble den første som ble gravlagt på Storfosna kirkegård.

Julius Ottar ble født 5. oktober 1887 på Rinøya i Lødingen i Lofoten som sønn av Johanne Birgitte Taraldssen og Ole Gøtrik Johansen. Ved folketellinga i 1910 var Julius Ottar registrert som fisker og blant 15 andre mannskap på jakta «Harda» av Lødingen. Da lå skuta i Skrovkjosen i Tysfjorden. 25 år gammel gifter Julius Ottar seg med Kaja Antonette Karlsdatter fra Kråkvåg i 1912. Kaja vokste opp på Storslåttøya og her slo de nygifte seg ned. 11. april 1914 rodde Julius Ottar og en til ut på Kråkvågsvaet på skarvjakt. Der gikk det fatale vådeskuddet av som traff ham i brystet med døden til følge. Dermed ble han den andre som ble gravlagt på Storfosna kirkegård. Kaja og Julius Ottar fikk ingen barn sammen. Kaja fortsatte å

bo i det som på Kråkvåg er kjent som «Kaja-stua» på Storslåtøya. Hun døde 16. mai 1954. Etter at sogneprest Ola Garli avsluttet sin søndags-prediken inviterte Kirkeutvalget til kirke-kaffe med velsmakende tilbehør. Så ble det hele avrundet med prosesjon av de kirkesøkende ut på kirkegården, hvor de to bukkene fra alteret ble lagt på hver sin grav. Kirketjener Cathrine Skaget hadde besøret nytt gravminne anno 1914 på Gretes grav. Kristine Solem Halsen hadde frisket opp teksten på gravminnet til Julius Ottar med nennsom hånd. Slik kan minnet om de to leve videre i nye 100 år.

Bernt Jørgen Stranden - Foto: Cathrine Skaget

Julemessen gikk strålende!

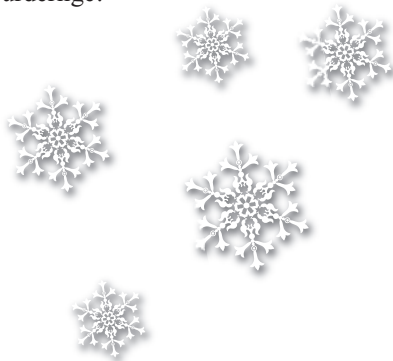
Årets julemesse ble arrangert på Ørland kultursenter også i år. Det var fullt hus og god stemning.

I skrivende stund, har vi ikke helt oversikt over resultatet, men vi vet at både mat, julebakstsalg og lotterisalg gikk unna i en fei. Årets konfirmanter bidro med både sang, musikk og salg av egenproduserte varer, foruten at de hjalp til på alle postene under messa. En fantastisk gjeng!

Kapellan Daniela Strbkova delte ord til ettertanke og Ingeborg Meslo Ulvin informerte fra landsbyutvikling på Madagaskar, som får noe av de pengene som kom inn. Også i år sang Ørland gospelkor seg rett inn i hjertene på alle som hadde møtt fram. Vi ønsker også å takke alle som har bidratt med alt forarbeidet som må til for

at en slik dag skal være mulig. Uten at noen baker og produserer andre varer, blir det ikke noe å selge.

Uten at noen smører snittene, rører i grøten og vasker opp, går det ikke. Tusen takk til alle friville som har bidratt på så mange ulike måter. Dere er helt uvurderlige!

RÆDERGÅRD

ENTREPRENØR AS

Industrigt. 7, Brekstad - Tlf 72 52 35 55

COMFORT FOSEN

KJELL LUND AS
7130 BREKSTAD

72 52 43 66 - FOSEN@COMFORT.AS

omfort
www.comfort.no

**ØRLAND
SPAREBANK**

– en bank du kjenner

Telefon 04290
www.orland-sparebank.no

Din lokale strømleverandør

Tlf 72 52 04 20
www.fosenkraft.no

FOSEN TANNHELSE AS

Tannlege Sönke Forsthöfel
Oralkirurg Michael Unger

Maren Juels gate 1 - Librabygget
Brekstad • Telefon: 948 57 728
E-post: info@fosen-tannhelse.com

www.fosen-tannhelse.com

AVÉC

Libra Shopping - Telefon 72 52 28 00

BREKSTAD HÅRSENTER

Telefon 72 52 42 10

Salg av
gravsteiner,
graving av
inskripsjoner.

KIRKETJENER OLE JONNY GRANDE
TLF. 906 56 789 PRIV.
TLF. 72 52 51 65 ARB.

RESTAURANT
Melissa

**BREKSTAD
TELEFON
72 52 13 10**

Salg av
gravsteiner,
graving av
inskripsjoner.

KIRKETJENER CATHRINE SKAGET
Storfosna
MOBIL 906 79 672

Menighetsblad

for

Ørland og Agdenes

Nr. 11-12.

Julen 1968.

28. årg.

Jul enda en gang

av Kaj Munk

Min kjære leser, er det virkelig din mening at du ikke vil ha en kristen jul i år heller - ? Vil du nøye deg med all verdslighetens prunk og hygge og tomhet, slik du har gjort det i de mange år?

Det vil ikke jeg. Jeg vil ha hele den verdslige gamle glansfulle julen, men jeg vil svøpe den som en stjernestrødd kåpe om en andakt inne i mitt sinn.

«Gjør Herrens vei jevn». Ja, jeg vil prøve det. På et eller annet tidspunkt i disse korte dagene før jul vil jeg skyve alt jaget til side og være alene og tenke på min barndoms jul og på julens barndom, - på den natt julen ble født. Jeg vil tenke på all min bekymring, min sorg og min synd. Jeg vil tenke på verdens sorg og nød som er

bunnløs i disse tider. Hvem har jeg glemt med mine penger, gave, min bønn? Hvor kunne jeg ha ytet mer? Går jeg forbi min bror i nød, da vil julen også gå forbi meg.

Og så vil jeg be: Herre Jesus, det ser ut til at jeg enda en gang skal få lov til å feire jul sammen med mine kjære. Ingen vet om det blir den siste. Jeg er som en gnier. Jeg samler på jul. Og jeg har ikke råd til at noen av dem slår feil. Barn Jesus, vil du la denne lykkes! At vi kan være hjertens innerlig glade med hverandre og glade for hverandre, men først og fremst at det må ligge en tone av høytid over dens dager fordi vi hver enkelt av oss og alle i fellesskap, føler at julen er en gave som er kommet ovenfra.

MENIGHETSBLAD FOR ØRLAND

Utgiver: Ørland Menighet

Bankgiro: 4290 05 08594

Utgiversted: 7129 Brekstad

Grafisk formgivning og trykk:
Fosen Trykkeri as

Redaksjon: Oddbjørn Ingebrigtsen (red.),
Anne-Mari Kristensen, Marit Eide Dahl
og Mette Buarv Dypveit.

7140 OPPHAUG

The herring house
of Norway

Grøntvedt Pelagič

N-7142 Ulvåug Norway
Tel + 47 72 52 30 90

**Som medlem av Norges
største møbelkjede kan
vi gi deg de beste tilbud!**

Bohus[®]
GRØTAN MØBLER AS

7130 BREKSTAD · TLF. 72 52 42 31/72 52 44 06

- Kraftfôr for ku og gris
- Kornmottak
- Gjødning
- Såkorn/Frø

NORGESFÔR
DALEBAKKEN

7140 Opphaug - Tlf. 72 51 30 90 - Fax 72 51 30 99

Vi har produkter fra Fosen, med råvarer fra Fosen, laget av fagfolk i Fosen.

Alt i sportsutstyr
Tlf. 72 52 43 10

**SVERRE
PETTERSEN** AS

RØRLEGGERFORRETNING
7140 OPPHAUG · TLF. 72 52 11 65

HOVDE HØNSERI
Ferske egg
Velkommen!

Telefon
72 52 42 25

Skogstad

Optikk | Ur&Gull

Treverksted
7160 Bjugn
Tlf. 72 51 65 15

Reklame/Kopisenter/Kantine
7130 Brekstad
Tlf. 72 51 65 20

Montér Brekstad

bakeribar'n
TELEFON 72 52 50 80 - LIBRA SHOPPING
BREKSTAD

«Det folk som vandrer i mørket, skal se et stort lys» FOSENGAVEN 2018

En av Fosengavens oppgaver er å løfte opp, og heie på mennesker som har lagt ned sitt liv for å skape en bedre verden for andre. En annen er at barn og unge på Fosen skal møte slike helter, og slik bli inspirert til å gjøre en forskjell.

Det er noe av grunnen til at vi i år igjen får besøk av Erlend Johannessen på Fosen. Møte med gatebarna i Tacloban, skulle for alltid forandre Erlends liv. «Det ble et valg. Og det var alt, eller ingenting. Det ble for personlig og nært til at jeg kunne snu ryggen til», har han uttalt i ettertid. Siden har han, og alle de andre frivillige i *Streetlight* spredt lys, varme, glede, fremtid og håp til tusenvis av Filippinere. I storm og motgang har de holdt ut. Og de har vist at det nytter!

Denne historien skal rundt 1000 barn og ungdommer på Fosen få høre. Derfor inviterer vi Fosningene igjen til å være med!

Denne gangen er pengene øremerket skolegang og utdanning.

La lyset i år få spre seg helt fra Fosen, og til de som bor i slummen på en andre siden av jorden. Og vi gjentar: Hvis alle på Fosen gir en julegave på 100 kr til arbeidet, har vi samlet inn 2,5 millioner! DET hadde vært en flott julegave, og et kraftig heiarop fra Fosen det!

Med ønske om ei rik og velsignet julehøytid: TAKK FOR DITT BIDRAG!

«Den største gleden ein kan ha. Det er å gjera andre glad».

For Fosengaven - Geir Yngve Hovde

Hjertelig takk

Ørland Blomsterfond vil takke for gaver gitt i forbindelse med begravelsene til:

Terje Melum

Oddvar Skaret

Oliver Sundli Jøndal

Harald Jakobsen

Anne Andreassen

Bjørnar Dahlberg

Jane Lund Hoff

Juleandakten

Preses Helga Haugland Byfuglien

Aldri mer alene

Himmel på jord

En nåde så stor

Jeg er `ke alene

Her jeg bor

«Mindre alene sammen»

«Mindre alene sammen» var tema i oktober da hele Norge tok del i dugnaden gjennom TV- aksjonen til inntekt for Kirkens Bymisjon. Vi ble minnet om at mange blant oss kjenner seg utenfor og ensomme. Slik ble det ikke bare innsamling av mange millioner kroner, men også en holdnings- og handlingsaksjon. Selv om bøsseene er talt opp, har hvert initiativ til omsorg og raushet muligheten til å forandre og gi nytt livsmot til et medmenneske som strever.

I julehøytiden opplever flere enn vi aner egen sårbarhet og ensomhet som gjennom et «forstørrelsesglass». Vi må forholde oss til «glansbilder» av lykkelige forhold, materielle goder og vellykethet som gjør at vi noen ganger gruer oss til jul. Mennesker trenger hverandre alle dager, men i julen blir savnet av nærhet forsterket. Hvem kan få betydning for deg? Og hvem kan du få betydning for denne jula? En invitasjon, et

brev eller en telefon kan gjøre en stor forskjell.

Juleevangeliet forteller at Jesus ble født til verden, som en bro mellom himmel og jord. Gud ble menneske og fikk erfare menneskets sårbarhet. Det kan virke som om Gud oppsøkte sårbarheten, ved å la ei ung jomfru bli svanger og legge hennes skjebne i Josefs avgjørelse og ved å fødes i en stall. I tillegg opplevde den unge familien å være flyktning i Egypt. Bibelen forteller at Jesus kjente på redsel, smerte, ensomhet og sorg. Til sist kjente han smerten ved å være ensom og forlatt, av sine venner og av Gud. Slik vet vi at Guds sønn har erfart hvordan livet kan være

Aldri mer alene

Den natta Jesus ble født, som sann Gud og sant menneske, ble det opprettet en evigvarende forbindelse mellom Gud og mennesker.

«Se, jeg forkynder dere en stor glede, en glede for hele folket. I dag er

det født dere en Frelser.» (Luk. 2, 10-11)

Englenes budskap vitner om Guds kjærlighet og ønske om å sette oss fri, frelse oss, fra det som binder oss så vi kan tjene og elske hverandre. Det er et gledesbudskap som retter seg til alle.

Himmelen kom nær - det ble mer himmel på jord. Vi fikk løfte om at vi aldri er alene. Vi mennesker er skapt til å leve sammen, med hverandre og med

han som kom som et lite barn i en krybbe. I julen har vi den beste mulighet til å la flere får merke hva det betyr. Og når juledagene er over og det nye året kommer, la oss sammen skape 365 dager der vi som sterke og sårbare mennesker bærer hverandre.

Med ønske og bønn om en velsignet julehøytid og et nådefullt nytt år.

Himmel på jord

(Jan V. Johannessen/Amund Enger)

Jeg snublet omkring i svarteste natten
Da tente du stjernen med lys ifra deg
Jeg følte meg ensom og tom og forlatt
Da du viste du tenkte på meg

Jeg hutret og frøs da du gav meg din varme
Du så vel at jorda var naken og kald
Du lengtet til meg, og du sendte meg barnet
Og viste meg vei til en stall

Himmel på jord
En nåde så stor
Jeg er`ke alene
Her jeg bor

Jeg sloss og jeg led, gjorde alt for å vinne
Da hørte jeg englene synge om fred
Legg våpnene ned, det er jul du må finne
En fred inni hjertet et sted

Hver gang jeg ser opp på min himmel så vet jeg
At andrenes under er det som har hendt
Jeg føler meg trygg for jeg slipper å lete
Nå vet jeg hvor stjernen ble tent

Himmel på jord
En nåde så stor
Jeg er`ke alene
Her jeg bor

Trosopplæreren

Helgen 10.-11. november 2018 kom det 20 spente 5. trinns elever til kirka med sovepose, liggeunderlag og en forventning som var høy, ja like høy som kirketårnet om ikke høyere. Det var også spenningen blant foreldre som overlevte barna.

Lys Våken er et populært tiltak i menigheten og det er stor stas når invitasjonen kommer hjem i posten. Jeg kan også kjenne det kribler litt i magen når jeg holder på å planlegge «LysVåken». Tenk å overnatte i kirka?! Det er noe stort. Mange av barna gleder seg veldig til det bli deres tur. Jeg synes også det er stas å få overnatte her. Det er noe med det å få være i kirka gjennom en hel ettermiddag, kveld og natt og så avslutte med gudstjeneste sammen med foreldre og hele menigheten neste formiddag.

Jeg hadde med meg mange dyktige medledere og ULiF- Ungdomsledere. Diakonen vår var også med deler av kvelden. Vi startet samlingen med å dele ut t-shirt, navnebånd, samt at barna la soveposer, madrasser, kosedyr mm i benkene. Så hadde ungdomslederne bli-kjent-leker med barna. Lyden av latter runget i kirkerommet og stemmingen ble satt. Den var med oss hele ettermiddagen, kvelden og natta. Vi snakket litt om våpenhuset og hvorfor det heter akkurat det. Vi snakket om det å være Lys Våken og at det er ulike måter å være Lys Våken på. Det å passe på jorda, være lys våken for hverandre og bry oss om dem vi har rundt oss.

LysVåken

Vi leste søndagens tekst som er hentet fra Matteus 14:22-34 om da Jesus kom gående på vannet. Vi øvde inn en liten dramatisering, som vi delte med menigheten på søndag. Vi øvde også på «Lys Våken-sangen», som vi også framførte på søndag med alle bevegelsene til sangen. Organisten kom og øvde sammen med oss, samt at vi brukte youtube, prosjektor og høy lyd.

Vi laget et hjerteteppe, som vi lodder ut på julemessen. Alle barna har bidratt med å lage en «dusk», som vi festet på hjertet. Vi fortalte barna om hvor viktig det er å være forskjellige og at alle «dusker» i ulike farger på hjertet er med på å lage det flotte kunstverket. Da alle duskene var festet, var teppet ferdig. Barna var veldig fornøyd og syntes det var fint. Det å lage «duskene» var litt vanskelig, men når vi hjalp hverandre fikk vi det til.

Vi snakket om det å miste noen vi var glad i og om de gode minnene som aldri forsvinner. Noen har mistet slektninger som besteforeldre eller oldeforeldre. Noen har mistet kjæledyr som betydde mye for dem. Det blåste veldig på utsiden av kirken, så vi valgte å tenne lys i lysgloben. Noen av barna gikk i tillegg sammen med ledere ut på kirkegården og fikk se hvordan kirkegården ser ut når det er mørkt. Det ble en fin stund for alle sammen.

Ungdomslederne hadde skrevet navn til hvert barn på refleks og hengt refleksene opp forskjellige steder i kirka. Vi slo av alle lys og barna brukte lommelyktene for å lyse og finne sine reflekser. Vi snakket om viktigheten av å bli sett i mørket og at det også handler om å være Lys Våken. Det å bli sett og se andre, er også viktig i trafikken.

Vi avsluttet kvelden med å ha korssamling i koret. Ungdomslederne ledet. Det er fint å avslutte dagen med å sitte rundt t-lys som er tent og ordnet som et kors på skiferplater. Vi snakket om da vi kom til kirken og hva vi har gjort gjennom ettermiddagen og kvelden. Så ble det tid for å finne roen i egen sovepose mellom benkene og rundt og i alterringen. Nattevaktene, både voksne og ungdomsledere, satt i dåpssakristiet. Det var fint å vite at de som var våkne, var noen barna hadde blitt kjent med gjennom hele ettermiddagen og kvelden.

Vi avsluttet med å feire gudstjeneste på søndagen, hvor det var to dåp. 5. trinns-elevene bidro i gudstjenesten. Foreldrene hadde bakt, og vi var sammen under kirkekaffen. Jeg takker alle som var med å gjorde Lys Våken til et fantastisk døgn!

Tina Marie Rødde Paulsen, trosopplærer

Foto: A. K. Flåsen

SAMMEN OM GUDSTJENESTEN

Men engelen sa til dem: «Frykt ikke! Se, jeg forkynner dere en stor glede, en glede for hele folket: I dag er det født dere en frelser i Davids by; han er Messias, Herren. Og dette skal dere ha til tegn: Dere skal finne et barn som er svøpt og ligger i en krybbe.» Med ett var engelen omgitt av en himmelsk hærskare, som lovpriste Gud og sang: «Ære være Gud i det høyeste, og fred på jorden blant mennesker Gud har glede i!» Luk. 2, 10-14

Velkommen til kirke!

Søn. 16. des. - 3. s.i adventstiden - Joh 5,31-36 - *Gjeringene vitner om meg*

Ørland kirke kl. 19:00

Julekonsert. Andakt ved kapellan Daniela Strbkova

Man. 24. des. - Julaften - Luk 2,1-20 - *Jesus blir født*

Storfosna kirke kl. 11:00

Familiegudstjeneste ved sokneprest Ola Garli
Takkoffer til Kirkens Nødhjelp.

Ørland kirke kl. 11:00

Familiegudstjeneste ved kapellan Daniela Strbkova. *Takkoffer til Kirkens Nødhjelp.*

Ørland Helsesenter kl. 13:15

Juleandakt ved sokneprest Ola Garli

Ørland kirke kl. 14:00

Familiegudstjeneste ved stasjonsprest Kristin Morken Hogganvik.
Takkoffer til Kirkens Nødhjelp.

Ørland kirke kl. 16:00

Julegudstjeneste ved sokneprest Ola Garli.
Takkoffer til Kirkens Nødhjelp.

Tirs. 25. des. - Juledag - Joh 1,1-14 - *Ordet ble menneske*

Ørland kirke kl. 12:00

Høytidsgudstjeneste ved kapellan Daniela Strbkova. *Takkoffer til Ørland menighet.*
Kirkelunsj med kulturelle innslag. Se egen omtale.

Lør. 29. des. - Romjul - Luk 2,25-35 - *Simeons lovsang*

Ørland kirke kl. 11:00

Dåpsgudstjeneste ved sokneprest Ola Garli.

Man. 31. des. - Nyttårsaften - Matt 11,25-30 - *Jeg vil gi dere hvile*

Ørland kirke kl. 18:00

«Sanger og dikt mot det nye året.» Kveldssamling ved sokneprest Ola Garli m. fl.

Søn. 6. jan. 2019 - Kristi åpenbaringsdag - Joh. 12,42-47 - *Som lys er jeg kommet*

Ørland stasjonskapell kl. 17:00 Gudstjeneste ved stasj.prest Sverre Stai.
Nattverd. Kirkekaffe.

Søn. 13. jan. - 2. s. i åpenb.tiden - Joh 1,29-34 - *Guds lam bærer verdens synd*

Ørland kirke kl. 11:00 Gudstjeneste ved kapellan Daniela Strbkova.
Nattverd.

Søn. 20. jan. - 3. s. i åpenb.stiden - Joh 1,15-18 - *Han har vist oss hvem Gud er*

Ørland kirke kl. 11:00 Gudstjeneste ved sokneprest Ola Garli

Søn. 27. jan. - 4. s. i åpenb.tiden - *Ordsp 14,21-22.25.31 - Stakkaren og skaperen*

Ørland kirke kl. 11:00 Gudstjeneste ved sokneprest Ola Garli og trosopp.
Tina Rødde Paulsen. Tårnangerter.

Søn. 3. feb. - 5. s. i åpenb.tiden - Joh 5,1-15 - *Den syke ved Betesda*

Ørland stasjonskapell kl. 17:00 Gudstjeneste ved stasjonsprest. Nattverd.

Søn.10. feb. - 6. s. i åpenb.tiden - Mark 13,21-27 - *Når Menneskesønnen kommer*

Ørland kirke kl. 11:00 Gudstjeneste ved sokneprest Ola Garli.

Søn. 17. feb. - Såmannssøndag - Matt 13,24-30 - *Ugullet i hveten*

Storfosna kirke kl. 11:00 Gudstjeneste ved kapellan Daniela Strbkova.
Nattverd.

Søn. 24. feb. - Kristi forklarelsesdag - Luk 9,28-36 *Disiplene får se Jesu herlighet*

Ørland kirke kl. 11:00 Gudstjeneste ved sokneprest Ola Garli. Innvielse
av prosesjonskors gitt av kunstneren Atle Reilo.
Ørland gospelkor deltar.

Søn. 3. mars - Fastelavnssøndag - Luk 18,31-34 *Se vi går opp til Jerusalem*

Ørland stasjonskapell kl. 17:00 Gudstjeneste ved stasjonsprest. Nattverd.

Søn. 10. mars - 1. s. i fastetiden - Matt 26,36-45 - *I Getsemane*

Ørland kirke kl. 11:00 Gudstjeneste ved kapellan Daniela Strbkova.
Nattverd.

Lør. 16. mars - 2. s. i fastetiden - Luk 13,22-30 *Den trange dør*

Ørland kirke kl. 11 Dåpsgudstjeneste ved sokneprest Ola Garli.

Søn. 17. mars - 2. s. i fastetiden

Mjuklia Leirsted Berkåk kl. 10:00 Ung messe ved kapellan Daniela Strbkova og
konfirmanter. Nattverd.

Vippsnummer til ofring - 120729

**Merk. Det er kirkekaffe etter alle gudstjenester i Ørland kirke. Det tas forbehold om
endringer i lista. Se annonser i Fosna-Folket.**

B-blad

INFORMASJON

Returadresse:
Menighetsbladet for Ørland, Pb. 116, 7129 Brekstad

Ørland menighets julemesse

Julianne Ryden, solist i Ørland Gospelkor.

Alle foto: Marit Eide Dahl

Fra trekningen av hovedlotteriet, konfirmanter hjelper til